

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. ขั้นตอนการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. ผลิตที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. กลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยนี้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มผู้วิจัย

- 1.1.1 ผู้วิจัย
- 1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย ครูผู้สอนที่สมัครใจ จำนวน 5 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

- 1.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้านสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 13 คน และจากจำนวนกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือครูผู้สอนที่สมัครใจ จำนวน 5 คน

1.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้านการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด กาฬสินธุ์ จำนวน 12 คน ประกอบด้วย
ครูผู้สอนที่สมควรใจ จำนวน 5 คน ผู้บริหาร จำนวน 2 คน และผู้ปักธงนักเรียน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ มี 2 ชุด มีดังนี้
 - แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1
 - แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2
2. แบบบันทึกการประชุม
3. แบบสังเกต
4. แบบประเมิน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1

1.1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำรา วารสารวิชาการ ตลอดจน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ การบริหารการศึกษา และการจัดทำแผนการจัดการศึกษา

เฉพาะบุคคล

1.1.2 กำหนดประเด็นสัมภาษณ์ การศึกษาสภาพการจัดทำแผนการจัด

การศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อนำไปสร้างแบบสัมภาษณ์

1.1.3 สร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ การ

บริหารการศึกษา และการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

1.1.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษา

เฉพาะบุคคล โดยแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้

สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 สภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ลักษณะเป็นคำตาม

ปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ

1.1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง 3 ท่านพิจารณา
ตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะศึกษาเพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
แบบสัมภาษณ์ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย

1.1.6 รศ.ดร.ประภัสสร ปริเอี่ยม วุฒิการศึกษา (ปร.ศ.) สาขาวิชาการ
บริหารการพัฒนา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ และด้านการวิจัย

1.1.7 ดร.ประพันธุ์ ฤทธิเดช วุฒิการศึกษา (ปร.ศ.) สาขาวิชาไทยศึกษา
อาจารย์ประจำสาขาวัสดุสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย, ด้านการวิจัย และการพัฒนาแผนการจัดการศึกษา

1.1.8 นายสุวรรณ บัวพันธ์ วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการ
การศึกษาพิเศษ

1.1.9 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไป
รวมรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 2

1.2.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ วารสารวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ การบริหารการศึกษา และการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ
บุคคล

1.2.2 กำหนดประเด็นสัมภาษณ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดทำแผนการ
จัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อนำไปสร้างแบบสัมภาษณ์

1.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ การ
บริหารการศึกษา และการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

1.2.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลผู้การจัดทำแผนการจัด
การศึกษาเฉพาะบุคคลหลังจากการสอนงาน จำนวน 8 ชีวิ

1.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง 3 ท่านพิจารณา
ตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะศึกษา เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
แบบสัมภาษณ์

1.2.6 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไป รวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

2. แบบบันทึกการประชุม

- 2.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับรูปแบบบันทึกการประชุม
- 2.2 กำหนดประเด็นการประชุม วาระการประชุม
- 2.3 สร้างแบบบันทึกการประชุมจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบบันทึกการประชุม

2.4 สร้างแบบบันทึกการประชุมเพื่อศึกษาสภาพการจัดทำแผนการศึกษา

แนวทางบุคคลของครุภูมิศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

2.5 นำแบบบันทึกการประชุมที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกลุ่มเดิม

พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหา เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามความ
เหมาะสมของแบบบันทึกการประชุม

2.6 นำแบบบันทึกการประชุมมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ไปรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3. แบบสังเกต

3.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ วารสารวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ การบริหารการศึกษา เอกตติในการจัดการเรียน และการจัดทำ
แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3.2 กำหนดประเด็นการสังเกตเพื่อนำไปสร้างแบบสังเกต

3.3 สร้างแบบสังเกตจากเอกสารต่างๆ วารสารวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
สร้างแบบการสังเกตเรื่องการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลของครุภูมิศึกษาพิเศษ ประจำ
จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 8 ชื่อ

3.4 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความ
สอดคล้องกับเนื้อหา เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามความเหมาะสมของแบบสังเกต นำ
แบบสังเกตมาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 นำแบบสังเกต ที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข

3.6 นำแบบสังเกต มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไป
รวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4. แบบประเมิน

4.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารตัวรวมสารวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ การบริหารการศึกษา เจตคติในการจัดการเรียน และการจัดทำ

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

4.2 กำหนดประเด็นการประเมินเพื่อนำไปสร้างแบบประเมิน

4.3 สร้างแบบประเมิน จากเอกสารตัวรวมสารวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ การบริหารการศึกษา เจตคติในการจัดการและการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

4.4 นำแบบประเมิน ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา โดยใช้ค่า IOC เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามความเหมาะสมของแบบประเมิน ซึ่งมีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาเท่ากับ 0.96

4.5 นำแบบประเมินมาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.6 นำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไขจากข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญแล้วไปร่วมวิจัยต่อไป

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามหลักการและขั้นตอน เครื่องมือ แหล่งแมคทรักร์การ์ท เป็นกระบวนการในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติ ขั้นการสังเกต และขั้นการสะท้อนผล ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน การวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ขั้นการวางแผน

ศึกษาสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยร่วมรวมข้อมูลรายงานการตรวจแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ

บุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์จากนั้นได้ดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษา
สภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น
2 ตอน คือตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 สภาพการจัดทำแผนการจัด
การศึกษาเฉพาะบุคคล จำนวน 5 ข้อ

**ตารางที่ 1 ขั้นการวางแผน (ศึกษาสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์
การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์)**

กิจกรรม	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนิน กิจกรรม	วิธีการ รวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ ใช้ในการ เก็บ รวบรวม ข้อมูล	แหล่ง ข้อมูล หรือผู้ให้ ข้อมูล
1. การ วางแผน	1.1 เพื่อศึกษา สภาพการ จัดทำแผนการ จัดการศึกษา เฉพาะบุคคล ของศูนย์ การศึกษา พิเศษประจำ จังหวัด กาฬสินธุ์	12-13 พฤษภาคม 2555	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล	- การ สัมภาษณ์	- แบบ สัมภาษณ์ ชุดที่ 1	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วม วิจัย - ผู้ให้ ข้อมูล

1.2 ขั้นการปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์บุคลากร จำนวน 13 คน เพื่อศึกษาสภาพเกี่ยวกับ
การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดย
ใช้แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และ
ตอนที่ 2 สภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จำนวน 5 ข้อ จากนั้นดำเนินการ

ประชุม เพื่อสรุปสภาพปัจจุบันและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลโดยสรุปประเด็นสำคัญดังนี้

1.2.1 ด้านบุคลากร พบร่วมกับบุคลากร มีปัญหานำมาในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ไม่มีความรู้ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้วยสาเหตุไม่ได้จบการศึกษาทางการศึกษาพิเศษ วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ขาดความรู้ ทักษะในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2552 และบุคลากรยังขาดความรู้เกี่ยวกับเด็กพิการที่มีความบกพร่อง 9 ประเภท

1.2.2 ด้านการบริหารจัดการ ขาดกระบวนการนิเทศกำกับติดตามการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพัทสินธุ์

ที่ประชุมมีมติ ให้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพัทสินธุ์ โดยดำเนินการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ดำเนินการตามกลยุทธ์และกิจกรรมในบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้ดำเนินการตามกลยุทธ์และกิจกรรมใน 3 กิจกรรม คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับเด็กพิการที่มีความบกพร่อง 9 ประเภท ความรู้ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 2) การสอนงาน โดยฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 3) การนิเทศ เพื่อให้กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำร่วมแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล งานวิจัยนี้ผู้วิจัยมีผู้ร่วมวิจัยเป็นครูที่สมัครใจ จำนวน 5 คน

**ตารางที่ 2 ขั้นการปฏิบัติ (ศึกษาสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพของศูนย์การศึกษา
พิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์)**

กิจกรรม	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนิน กิจกรรม	วิธีการ เก็บ รวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ ใช้ในการ เก็บ รวบรวม ข้อมูล	แหล่งข้อ บุคหรือ ผู้ให้ข้อมูล
1. ศึกษา สภาพการ จัดทำ แผนการจัด การศึกษา เกพะ บุคคล	1. เพื่อปะรุง สร้างสภาพการ จัดทำแผนการ จัดการศึกษา เกพะบุคคล ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด กาฬสินธุ์ 2. ปะรุงสร้าง สภาพปัญหา และแนว ทางแก้ไข กำหนดกลยุทธ์ และกิจกรรม ใน การพัฒนา บุคลากรในการ จัดทำแผนการ จัดการศึกษา เกพะบุคคล	16 พฤศจิกายน 2555	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ ข้อมูล	- การ ประชุม	-แบบบันทึก การประชุม	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ ข้อมูล

จากการดำเนินการดังกล่าวผู้วิจัยจะได้นำสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์มาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาหาแนวทาง
ในการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยใช้วิธีการวิจัยเชิง
ปฏิบัติการ กำหนดกลยุทธ์และกิจกรรมในการพัฒนา 3 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ
การสอนงานและการนิเทศ ในการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

1.3 ขั้นการสังเกต

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และ
การประชุม จากการศึกษาสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษา
พิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสะท้อนผลจากการปฏิบัติให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4 ขั้นสะท้อนผล

การสะท้อนผลหลังจากการสัมภาษณ์และการประชุม จากการศึกษาสภาพ
การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัย
ผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูล ร่วมกันวางแผนและปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไป
สะท้อนผล สรุปสภาพปัจจุบันในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษา
พิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำไปสู่กระบวนการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัด
การศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

2. การพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์

การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

2.1 ขั้นการวางแผน

การวางแผน การพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ
บุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยศึกษาเอกสารงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง
และเรียนเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อดำเนินการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำ
แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และกำหนดกลยุทธ์ใน

**การพัฒนา 3 กิจกรรม คือการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสอนงานและการนิเทศ โดยเพื่อคำนวณการ
ดังนี้**

2.1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้รับความเห็นชอบเนื้อหา ในการให้ความรู้
เกี่ยวกับพิการ 9 ประเภท ความรู้ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลวิธีจัดทำแผนการ
จัดการศึกษาเฉพาะบุคคลโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ โดยใช้แบบสังเกตในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล

2.2.2 การสอนงาน ฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดย
ใช้แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 ใน การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากการสอนงาน

2.2.3 การนิเทศ ผู้วิจัย ผู้ให้ข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญ ร่วมนิเทศ ครุผู้สอนที่สมัครใจ
จำนวน 5 คน โดยใช้แบบประเมิน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

**ตารางที่ 3 ขั้นการวางแผน (การพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์)**

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนิน กิจกรรม	วิธีการ เก็บ รวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือ ที่ใช้ในการ ทั่วไปรวม ทั้งรวมถึง ผู้ให้ ข้อมูล	แหล่งข้อ มูลหรือ ผู้ให้ ข้อมูล
1.การ วางแผน	1. เพื่อให้บุคลากร สามารถจัดทำแผน การจัดการศึกษา เฉพาะบุคคลที่ สอดคล้องกับความ จำเป็นของเด็กแต่ ละบุคคล 2. เพื่อให้บุคลากรมี แนวทางในการจัดทำ แผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล	1-20 ธันวาคม 2555	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้ให้ข้อมูล 4. ผู้เชี่ยวชาญ	1. การ สังเกต	1. แบบ สังเกต	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วม วิจัย 3. ผู้ให้ ข้อมูล 4.ผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ขั้นการปฏิบัติ (Action)

ในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา

ตารางที่ 4 ขั้นการปฏิบัติ (การพัฒนาบุคลากรในการขัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์)

กิจกรรม	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีการ	เครื่องมี	แหล่ง ข้อมูล
			กิจกรรม	กิจกรรม	แบบ	หรือผู้ให้ ข้อมูล
1. กลยุทธ์และ กิจกรรม	1. เพื่อให้บุคลากร สามารถจัดทำแผน การจัดการศึกษา เฉพาะบุคคลที่ สอดคล้องกับ ความจำเป็นของ ตัวพิการ แต่ละ บุคคล	4-5 กุมภาพันธ์ 2556	1. ผู้จัด 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้ให้ข้อมูล 4. ผู้เชี่ยวชาญ	1. การ สังเกต	1. แบบ สังเกต	1. ผู้จัด 2. ผู้ร่วม วิจัย 3. ผู้ให้ ข้อมูล 4. ผู้เชี่ยวชาญ
1.1 การ ประเมิน ปฏิบัติการ	2. เพื่อให้บุคลากร มีแนวทางในการ จัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะ บุคคล					

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กิจกรรม	ผู้อำนวยการ กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนิน กิจกรรม	วิธีการ รวม ข้อมูล	เครื่องมือ รวม ข้อมูล	แหล่งข้อ
						นุมหรือ ผู้ให้ ข้อมูล
2. การ สอนงาน	1. ฝึกการจัดทำ แผนการจัด การศึกษาเฉพาะ บุคคลและส่วน งานระหว่าง ปฏิบัติการแก่ บุคลากรเพื่อให้ สามารถจัดทำ แผนการจัด การศึกษาเฉพาะ บุคคลให้มี องค์ประกอบ ของแผนและ กระบวนการ จัดทำแผนการ จัดการศึกษา เฉพาะบุคคล สอดคล้องกับ ความต้องการ ข้าปืนของแต่ละ บุคคล	6 กุมภาพันธ์ 2556	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้ให้ข้อมูล 4. ผู้เชี่ยวชาญ	1. การ สัมภาษณ์	1. แบบ สัมภาษณ์	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้ให้ ข้อมูล 4. ผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนิน กิจกรรม	วิธีการ เก็บ รวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือ ที่ใช้ใน การเก็บ รวบรวม ข้อมูล	แหล่งข้อมูล หรือผู้ให้ ข้อมูล
3. การ นิเทศ	1. เพื่อกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ร่วมหารือ ทางแก้ไข ปัญหาในการ จัดทำแผนการ จัดการศึกษา เนพะบุคคล สำหรับเด็ก ที่มีความ ต้องการพิเศษ ให้เป็นไป ตามที่ตั้งประสงค์	1-2 เมษายน 2556	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้ให้ข้อมูล 4. ผู้เชี่ยวชาญ	1. การ ประเมิน	1. แบบ ประเมิน	1. ผู้วิจัย 2. ผู้ร่วมวิจัย 3. ผู้ให้ข้อมูล 4. ผู้เชี่ยวชาญ

2.2.1 จากในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ ข้อมูล และผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการตามกลยุทธ์และกิจกรรมในการพัฒนา 3 กิจกรรม ดังนี้

1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 4 – 5 กุมภาพันธ์ 2556 มี

เป้าหมายเพื่อให้บุคลากรสามารถจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับความ ต้องการจำเป็นของเด็กพิการแต่ละบุคคล และเพื่อให้บุคลากรมีแนวทางในการจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล ในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ จึงได้ดำเนินการเชิญวิทยากรเชี่ยวชาญ ด้านการศึกษาพิเศษมาให้ความรู้ ครุฑ์สมัครใจ จำนวน 5 คนในการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิทยากร

บรรยายให้ความรู้ความเข้าใจในหัวข้อ (1) ความความรู้เกี่ยวกับพิการ 9 ประเภท ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พุทธศักราช 2552

(2552 : 45-47) ประเภทคนพิการมีดังต่อไปนี้ บุคคลที่มีบกพร่องทางการเห็น บุคคลที่มีความ
บกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่บกพร่องทางการ
เคลื่อนไหว หรือสูขภาพ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการ
พูดและภาษา บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ บุคคลอหิตสติก และบุคคล
พิการซ่อน (2) ความรู้ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ประกอบไปด้วยความหมาย
ของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ความสำคัญของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
องค์ประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง
หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 :
48) กำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการศึกษาบุคคลไว้ดังนี้ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลด้านการแพทย์
หรือด้านสุขภาพ ข้อมูลด้านการศึกษา ข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็น การกำหนดแนวทางการศึกษาและ
การวางแผนการศึกษา ประกอบด้วย ระดับความสามารถปัจจุบัน เป้าหมายระยะเวลา 1 ปี
จุดประสงค์เชิงพุติกรรม (เป้าหมายระยะต้น) เกณฑ์และวิธีประเมินผลและผู้รับผิดชอบ ความ
ต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม ที่จำเป็น สำหรับการบริการและความ
ช่วยเหลืออื่นๆ ทางการศึกษา คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ความเห็น
ของบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือผู้เรียนการลงความเห็นชอบในการจัดทำแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคล และ (3) วิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้มีความรู้ ความเข้าใจใน
องค์ประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลทั้ง 8 ข้อ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้วิจัย
ร่วมสังเกต โดยใช้แบบสังเกตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) การสอนงาน วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2556 มีเป้าหมายเพื่อฝึกการจัดทำ
แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยใช้กระบวนการสอนงานระหว่างปฏิบัติการแก่บุคลากร
เพื่อให้สามารถจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้มีองค์ประกอบของแผนและ
กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละ
บุคคล โดยเชิญวิทยากรเชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษมาให้ความรู้ความเข้าใจ ครุที่สมัครใจ
จำนวน 5 คน วิทยากรบรรยายในหัวข้อวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลโดยมี
องค์ประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 8 ข้อ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง
หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 :
48) เมื่อบุคลากรเข้าใจในวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ฝึกปฏิบัติการจัดทำ

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ผู้ให้ข้อมูล ผู้ปกครอง จำนวน 5 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลนักเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนที่สมัครใจ 5 คน ฝึกจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งใน การสอน งานระหว่างปฏิบัติ วิทยากร จะให้คำแนะนำระหว่างปฏิบัติการเพื่อให้นักการมีความรู้ ความ เชี่ยวชาญ เกิดทักษะสามารถจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ได้

3) การนิเทศ วันที่ 1-2 เมษายน 2556 ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ ร่วมนิเทศ ครูผู้สอนที่สมัครใจ จำนวน 5 คน ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อกำกับติดตาม ให้คำแนะนำร่วมทางแก้ไข ปัญหาในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์โดยใช้แบบ ประเมิน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 ขั้นการสังเกต

ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก การปฏิบัติกิจกรรมตามกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากร ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้สังเกตตามขั้นตอนกลยุทธ์การพัฒนา จำนวน 3 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสอนงานและการนิเทศ เพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลทุก ๆ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะใช้ในการสะท้อนผลจากการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของการวิจัย

2.4 ขั้นสะท้อนผล

การสะท้อนผลหลังจากที่ได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสอนงานและการ นิเทศ ซึ่งเป็นกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากร ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และ แบบประเมิน เก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์วิจารณ์หาจุดด้อยและวิเคราะห์เพื่อสะท้อน ผลจุดพัฒนาและส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขที่เกิดจากกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร ในการจัดทำ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็น ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ต่อไปโดยการประชุมสรุปผลการดำเนินงาน โดยผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและพัฒนาบุคคลของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลด้านสภาพการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและพัฒนาบุคคลของศูนย์

การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบ

สัมภาษณ์ชุดที่ 1 และบันทึกการประชุม

2. การเก็บรวบรวมจากการดำเนินการตามแผนการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำ

แผนการจัดการศึกษาและพัฒนาบุคคลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มที่ 1 และ กิจกรรมในการพัฒนา 3 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสอนงานและการนิเทศ ซึ่ง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 และแบบประเมิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากขั้นการสังเกตและขั้นการสะท้อนผล ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้

ระหว่างผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ ได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสอนงานและการ นิเทศ ซึ่งเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 และแบบ ประเมิน ซึ่งแบบประเมินที่ให้คะแนนระดับปฏิบัติคือระดับการปฏิบัติควรปรับปรุงให้ 1 คะแนน

4. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มายกระห่ัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพียงรายงานในรูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์ในการศึกษาสภาพและนำข้อมูล จากการประชุมเชิง ปฏิบัติการ การสอนงาน จากแบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในการ พัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและพัฒนาบุคคลนี้เพียงรายงานในรูปแบบเชิง พรรณนาวิเคราะห์ และการนิเทศ โดยใช้แบบประเมิน ในการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำ แผนการจัดการศึกษาและพัฒนาบุคคลแยกแจงวิเคราะห์ข้อมูลที่กันพบในลักษณะตารางและบรรยาย สรุป

5. สรุปผลการวิจัยและเพียงรายงานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลและสภาพความต้องการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัด การศึกษาและพัฒนาบุคคล วิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์และบันทึกการประชุม การวิเคราะห์ข้อมูลโดย ใช้ค่าสถิติพื้นฐานค่าร้อยละและบรรยายประกอบโดยใช้รูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์

2. วิเคราะห์ผลการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำประจำชั้นหัวคลาสสิกนี้

2.1 วิเคราะห์การประชุมเชิงปฏิบัติการ จากแบบสังเกตผลจากการสังเกตวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานค่าร้อยละและบรรยายประกอบโดยใช้รูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์

2.2 วิเคราะห์การสอนงาน จากแบบสัมภาษณ์ชุดที่2 ผลจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานค่าร้อยละและบรรยายประกอบโดยใช้รูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์

2.3 วิเคราะห์การนิเทศ จากแบบประเมินผลการนิเทศ วิเคราะห์โดยหาเฉลี่ยค่า

เปรียบเทียบตามเกณฑ์ที่กำหนดจากแบบประเมิน ดังนี้ (บัญชี ศรีสะอุด. 2545 : 100)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติการในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติการในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติการในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติการในระดับน้อย
1.0 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติการในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์ที่ผ่านการนิเทศจากแบบประเมินระดับคุณภาพของแผนการจัดการศึกษาและบุคลากรที่มีระดับค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ในงานวิจัยนี้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

3. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จาก แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุม แบบสังเกต และแบบประเมิน นารวบรวมและจัดเป็นหมวดหมู่ตามขอบเขตการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เป็นการแยกแยะข้อค้นพบที่สำคัญจาก การสัมภาษณ์ การประชุม เผยนราจานในรูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์ในการศึกษาสภาพซึ่ง นำมาสู่การพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำชั้นหัวคลาสสิกนี้และจะนำข้อมูล จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสอนงาน และการนิเทศ ประจำชั้นหัวคลาสสิกนี้และจะนำข้อมูล จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสอนงาน และการนิเทศ ประจำชั้นหัวคลาสสิกนี้เป็นการแยกแยะข้อค้นพบที่สำคัญในลักษณะตาราง และบรรยายสรุป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน ร้อยละ
	f	แทน ความถี่ที่ต้องแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (บัญชี ศรีสะภาด. 2545 : 98-105)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N} \text{ หรือ } \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
	X	แทน คะแนนแต่ละตัว
	f	แทน ความถี่
	N	แทน จำนวนคนหรือจำนวนความถี่ทั้งหมด
	\sum	แทน ผลรวม

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บัญชี ศรีสะภาด. 2545 : 10)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$(\sum X)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum X^2$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง